

Marta Romańczuk-Grącka

Sprawozdanie z Konferencji Naukowej "Przewodnie idee nowelizacji Kodeksu karnego w 80-lecie pierwszej kodyfikacji Polski Odrodzonej", Kraków, 16-18 czerwca 2013 r.

Studia Prawnoustrojowe nr 23, 243-246

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Sprawozdania

Sprawozdanie z Konferencji Naukowej „Przewodnie idee nowelizacji Kodeksu karnego – w 80-lecie pierwszej kodyfikacji Polski Odrodzonej”, Kraków, 16–18 czerwca 2013 r.

W dniach 16–18 czerwca 2013 r. w Krakowie odbyła się konferencja naukowa zorganizowana przez Wydział Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Udział w niej wzięli przedstawiciele niemal wszystkich ośrodków naukowych w Polsce. Pierwszego dnia w celu integracji środowisk naukowych organizatorzy zaplanowali zwiedzanie podziemi krakowskiego rynku – „Śladem europejskiej tożsamości Krakowa” oraz uroczystą kolację połączoną z koncertem muzyki żydowskiej. Oficjalne otwarcie konferencji nastąpiło w poniedziałek 17 czerwca w godzinach porannych. Dokonał tego rektor Krakowskiej Akademii – Jego Magnificencja prof. dr hab. Jerzy Malec przy udziale dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych Krakowskiej Akademii – prof. zw. dr. hab. Jana Widackiego, przewodniczącego Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego – prof. zw. dr. hab. Andrzeja Zolla oraz kierownika Katedry Prawa Karnego Krakowskiej Akademii – prof. dr. hab. Marka Lubelskiego. Organizatorzy, powołując się na *genius loci* krakowskiego środowiska naukowego, jego tożsamość i wymiar historyczny, a w szczególności wskazując autorytety Krzymuskiego, Woltera i Makarewicza, życzyli uczestnikom konferencji owocnych i twórczych obrad. Jako ich zapowiedź prof. zw. dr. hab. Andrzej Zoll zaprezentował główne kierunki planowanych zmian prawa karnego, wyjaśniając w szczególności potrzebę nowelizacji w zakresie granic kontratypu obrony koniecznej, sposobu wykonania kary ograniczenia wolności, zasad wymiaru kary pozbawienia wolności, przesłanek formalnych zawieszenia jej wykonania oraz przesłanek stosowania kary łącznej.

Sesja I, zatytułowana „Podstawy i zasady odpowiedzialności karnej” i prowadzona przez prof. dr. hab. Leszka Kubickiego, podzielona została na dwie części. W części „A” głos zabrali prof. dr. hab. Włodzimierz Wróbel oraz prof. dr. hab. Piotr Kardas, którzy omówili planowane zmiany dotyczące wymiaru kary w aspekcie modelowym i praktycznym. Profesor Wróbel zwrócił uwagę przede wszystkim na znaczenie debaty o zakres konsensualizmu i oportunisty, odnosząc się do projektowanej zmiany w zakresie definiowa-

nia związku przyczynowo-skutkowego i przyjęcia koncepcji odpowiedzialności za obiektywnie możliwy do przypisania skutek. Profesor Kardas skupił się natomiast na zagadnieniach czynu ciągłego i ciągu przestępstw, odwołując się przy tym do konieczności przeanalizowania orzecznictwa okresu międzywojennego, z którego można czerpać aktualnie konstruktywne wnioski.

Po tych wystąpieniach przewodniczący otworzył dyskusję, potwierdzając, że należy dostrzec kunszt i neutralność doktrynalną Komisji Kodyfikacyjnej II Rzeczypospolitej, która działała w trudnych warunkach, a miała zadanie scalić trzy systemy prawne i doktrynalne obowiązujące pod zaborami. W dyskusji udział wzięli kolejno: prof. zw. dr hab. Barbara Kunicka-Michalska, prof. dr hab. Robert Zawłocki, prof. dr hab. Monika Płatek oraz prof. dr hab. Marek Lubelski. Profesor Kunicka-Michalska spostrzegła zbyt dużą rolę przypisywaną orzecznictwu, które nie może zastąpić kodyfikacji. Profesor Zawłocki zauważył w projekcie wielkie zalety, zastrzegając jednak, że koncepcja związku przyczynowo skutkowego jest „ekstremalnie” trudna, co rodzi konieczność jasnego jej uzasadnienia przez ustawodawcę. Profesor Płatek wyraziła wątpliwość, czy sędziowie podejmą trud nauczania się i zrozumienia roli, do jakiej projektowana ustawa miałyby ich zobowiązać oraz zadała pytanie: co miałyby oznaczać obiektywność w perspektywie przemocy domowej? Profesor Lubelski skonstatował, że projektowane przepisy są na tyle zagmatwane, iż rodzą wątpliwości u doświadczonych prawników i naukowców, a powinny być zrozumiałe dla adresatów ustawy, czyli co najmniej na poziomie szkoły średniej. Kończąc dyskusję, profesor Kubicki powiedział, że Komisja Kodyfikacyjna powinna jasno przedstawić, czy projektowane zmiany stanowią zwykłą nowelizację, rekodyfikację, a być może restaurację tego, co w kodeksie zniszczono licznymi nowelizacjami – w większości o populistycznym znaczeniu. Takie określenie jest istotne z powodu realnie istniejącego zagrożenia konstrukcją wprawdzie wysoce wyrafinowaną, jednak niezrozumiałą dla przeciętnego absolwenta studiów prawnych.

Część „B” składała się z wystąpienia dr Anny Golonki, która przedstawiła podstawy odpowiedzialności karnej za przestępstwo popełnione w stanie odurzenia w świetle proponowanych zmian i przeprowadzonych nowelizacji oraz referatu dr Anny Walczak-Żochowskiej na temat wieku odpowiedzialności karnej. Udział w dyskusji wzięły prof. Kunicka-Michalska oraz prof. Płatek, które zgodnie wyraziły aprobatę dla propozycji, by poza szczególnymi przypadkami przewidzianymi w ustawie wiek odpowiedzialności karnej podwyższyć do 18 lat.

Sesja II nt. „Środki reakcji prawnokarnej”, prowadzona przez prof. dr hab. Mirosławę Melezini, przewidywała wystąpienie dr Małgorzaty Trybus o karze grzywny w kodeksie karnym z 1932 r. oraz dr Katarzyny Banasik o możliwości przedawnienia środków zabezpieczających. W sesji tej wziął udział również prof. dr hab. Marek Mozgawa, który zaprezentował referat

przygotowany wspólnie z dr Katarzyną Nazar-Gutowską na temat przestępstw przeciwko wolności w polskich kodeksach karnych, ewolucji ich ujmowania oraz proponowanych zmian. Szczególne zainteresowanie wzbudziła problematyka tzw. stalkingu. Głos w przedmiocie tej regulacji zabrały prof. Płatek oraz dr Marta Romańczuk-Grącka.

Sesja III, zatytułowana „Zmiany w części szczególnej – kryminalizacja i dekryminalizacja”, prowadzona przez prof. dr. hab. Roberta Zawłockiego, obejmowała siedem wystąpień: prof. dr. hab. Stanisław Hoc zastanawiał się, czy konieczna jest ochrona Prezydenta RP w ujęciu art. 135 § 2 k.k.; prof. dr. hab. Monika Płatek zwróciła uwagę na nieobyčajność prawnokarnego ujęcia obyczajności; dr Damian Gil przedstawił problematykę zniesławienia w polskich kodyfikacjach karnych w ujęciu historycznym, *de lege lata* i *de lege ferenda*; dr Dorota Habrat omówiła zakres ochrony wolności zgromadzeń w kodeksie karnym; dr Jan Kulesza przedstawił wybrane aspekty przestępstw seksualnych w kontekście teorii kryminalizacji; dr Małgorzata Skórzewska-Amberg zaprezentowała swoje uwagi na gruncie nowelizacji kodeksu karnego w kontekście wyzwania społeczeństwa informacyjnego, zaś dr Marta Romańczuk-Grącka – problematykę przestępstwa korzystania z cudzych dowodów tożsamości w odniesieniu do zjawiska kradzieży tożsamości, dokonując przeglądu aktów normatywnych od rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. po aktualne rozwiązania prawne. Dyskusja, w której wzięły m.in. prof. Płatek oraz prof. Kunicka-Michalska, toczyła się głównie wokół problemów przestępstw „okołopedofilskich” oraz przestępczości teleinformatycznej.

W ostatnim dniu konferencji odbyły się dwie sesje. Sesja I „Aktualne kierunki badań młodej kadry naukowej”, prowadzona przez prof. dr. Jana Widackiego i dr Renatę Pawlik, obejmowała komunikaty z badań prowadzonych przez mgr Dorotę Mieczkowską (Uniwersytet w Białymstoku), mgr Małgorzatę Sas (Uniwersytet Jagielloński), mgr Beatę Marciniak (Uniwersytet Łódzki), mgr. Cezarego Wiśniewskiego (Uniwersytet w Białymstoku), mgr Dorotę Polak Hawranek (Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego), mgr Magdalenę Wardas (Uniwersytet Jagielloński), mgr. Łukasza Zubrzyckiego (Uniwersytet w Białymstoku), mgr. Andrzeja Kisiela (Uniwersytet w Białymstoku) oraz mgr. Łukasza Chechelskiego (Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego). Sesja II na temat „Interkulturowy wymiar badań nad prawem karnym – możliwości, kierunki, doświadczenia”, prowadzona przez prof. dr. hab. Marka Lubelskiego, obejmowała wystąpienia dr Agnieszki Gutkowskiej (Uniwersytet Warszawski), dr Celiny Nowak (Akademia Leona Koźmińskiego), mgr Dominiki Lorek (Uniwersytet Śląski), mgr Katarzyny Litwin (Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego) oraz mgr. Mieszka Nowickiego (Krakowska Akademia im. A. Frycza Modrzewskiego).

Konferencja „Przewodnie idee nowelizacji Kodeksu karnego – w 80-lecie pierwszej kodyfikacji Polski Odrodzonej” zakończyła się pełnym sukcesem. Organizatorom należą się słowa podziękowania za inicjatywę w kierunku poszukiwania tożsamości doktrynalnej polskiego prawa karnego. Pomysł odniesienia aktualnych nowelizacji kodeksu karnego do ustaleń ustawodawcy II Rzeczypospolitej należy uznać za niezwykle trafny i potrzebny. Opublikowane materiały konferencyjne z pewnością wniosą znaczący wkład do nauki prawa karnego.

Marta Romańczuk-Grącka